

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 2285
Warszawa, 10 października 2000 r.

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym oraz o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych i zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Wojciecha Arkuszewskiego.

(-) Wojciech Arkuszewski; (-) Jerzy Barzowski; (-) Ryszard Czarnecki;
(-) Wojciech Frank; (-) Barbara Frączek; (-) Kazimierz Kapera; (-) Andrzej Kozioł; (-) Dariusz Kubiak; (-) Karol Łuźniak; (-) Ewa Mańkowska;
(-) Kazimierz Marcinkiewicz; (-) Stefan Niesiołowski; (-) Ireneusz Niewiarowski; (-) Paweł Nowok; (-) Tadeusz Pawlus; (-) Mirosław Sekuła;
(-) Antoni Tyczka; (-) Grzegorz Walendzik; (-) Andrzej Maciej Woźnicki;
(-) Tadeusz Wrona.

USTAWA

z dnia .....

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym oraz
o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych
i zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 1

W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100) dodaje się art. 40 a-h w brzmieniu:

"Art. 40 a.

1. W rozliczeniach należności za nabyty olej napędowy (SWW 0242-2), podatnicy podatku rolnego będący właścicielami co najmniej jednego ciągnika rolniczego, mogą używać czeków paliwowych.
2. Za ciągnik rolniczy, o którym mowa w ust. 1 uważa się ciągnik rolniczy kołowy jednoosiowy lub dwuosiowy (SWW 1031-1,2) zarejestrowany w trybie określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 99, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 11086 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872).
3. Czek paliwowy, o którym mowa w ust. 1, jest środkiem płatniczym do nabywania oleju napędowego, uprawniającym sprzedawcę tego oleju do zwiększenia podatku naliczonego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 i 2, o kwotę odpowiadającą wartości nominalnej czeku paliwowego, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 40 h.

Art. 40 b.

1. Czeki paliwowe mogą być drukowane wyłącznie przez wytwórnię, drukującą banknoty.
2. Koszty druku czeków paliwowych są finansowane z budżetu państwa.
3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory czeków paliwowych wraz z ich nominalami.
4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, wprowadzi we wzorach czeków paliwowych zabezpieczenia utrudniające ich fałszowanie. Rodzaje i sposób zabezpieczeń powinny być uzgodnione z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.

Art. 40 c.

1. Czeki paliwowe są wydawane podatnikom podatku rolnego przez banki spółdzielcze, z zachowaniem warunków określonych w art. 40 d i 40 e.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, banki spółdzielcze właściwe do wydawania czeków paliwowych na terenie poszczególnych gmin.
3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw finansów publicznych, określi właściwość banków uwzględniając miejsce zamieszkania podmiotów uprawnionych do otrzymania czeków paliwowych.
4. Do dystrybucji czeków paliwowych od wytwórni do banku spółdzielczego stosuje się odpowiednio przepisy określające zasady dystrybucji wydrukowanych banknotów.
5. Bankom spółdzielczym przysługuje prowizja od każdego wydanego czeku w wysokości 0,5% wartości nominalnej czeku.
6. Koszty prowizji, o której mowa w ust. 5, są finansowane z budżetu państwa.

Art. 40 d.

Banki spółdzielcze wydają czeki paliwowe za okresy półroczne na podstawie zaświadczenia, zwanego dalej "zaświadczeniem", wydanego przez wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), podatnikowi podatku rolnego, o którym mowa w art. 40 a ust. 1.

Art. 40 e.

1. Zaświadczenie wydaje się na wniosek podatnika podatku rolnego.
2. Zaświadczenie powinno zawierać:
  - 1) oznaczenie organu wydającego zaświadczenie,
  - 2) imię i nazwisko (lub nazwę) podatnika podatku rolnego oraz jego adres,
  - 3) numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL podatnika podatku rolnego,
  - 4) numer dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość podatnika podatku rolnego, datę wydania tego dokumentu oraz nazwę organu, który wydał dokument - jeżeli osoba uprawniona do otrzymania zaświadczenia jest osobą fizyczną,
  - 5) numer dowodu rejestracyjnego ciągnika rolniczego, o którym mowa w art. 40 a ust. 2, nazwę tego ciągnika, numer rejestracyjny, nazwę organu, który wydał dowód rejestracyjny, datę pierwszej rejestracji oraz termin ważności badania technicznego,
  - 6) określenie wartości czeków paliwowych, które mogą być wydane przez bank spółdzielczy osobie przedstawiającej zaświadczenie,
  - 7) określenie półrocza, którego zaświadczenie dotyczy,
  - 8) podpis i pieczęć imienną osoby wystawiającej zaświadczenie oraz pieczęć okrągłą organu wystawiającego zaświadczenie.
3. Zaświadczenie nie może być wydane, jeżeli u wnioskodawcy występują zaległości podatkowe w podatku rolnym.

Art. 40 f.

1. Maksymalna wartość czeków paliwowych, należnych podatnikowi za okresy półroczne, określa się jako iloczyn powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie rolnym oraz kwoty podatku akcyzowego oleju napędowego o zawartości siarki powyżej 0,05% do 0,2% włącznie.
2. Do obliczenia wartości czeków paliwowych, o której mowa w ust. 1, przyjmuje się:
  - 1) powierzchnię użytków rolnych określoną w ewidencji gruntów rolnych, według stanu na pierwszy dzień półrocza, którego zaświadczenie dotyczy, z wyłączeniem gruntów klasy Viz i VI psz, gruntów zajętych na prowadzenie innej działalności gospodarczej niż działalność rolnicza oraz użytków rolnych, na których zaprzestano produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
  - 2) stawkę podatku akcyzowego od oleju napędowego o zawartości siarki powyżej 0,05% do 0,2% włącznie obowiązującą w pierwszym dniu półrocza, którego zaświadczenie dotyczy.
3. Wartość czeku paliwowego, o której mowa w ust. 1, jest zaokrąglana do pełnych 10 złotych, przy czym końcówki poniżej 5 złotych pomija się, a końcówki 5 złotych i wyższe zaokrągla się do 10 złotych.
4. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określa w każdym roku wartość czeków paliwowych przypadających na 1 ha użytków rolnych, uwzględniając założenia ustawy budżetowej na dany rok oraz obowiązującą stawkę podatku akcyzowego od oleju napędowego o zawartości siarki powyżej 0,05% do 0,2% włącznie.

Art. 40 g.

Do zaświadczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 217 - 220 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 1980 r. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289, z 1983 r. Nr 41, poz. 185, z 1984 r. Nr 34, poz. 183, z 1986 r. Nr 47, poz. 228, z 1987 r. Nr 21, poz. 123 i Nr 33, poz. 186, z 1989 r. Nr 20, poz. 107, z 1990 r. Nr 34, poz. 201, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 119, poz. 510, z 1994 r. Nr 122, poz. 593, z 1995 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 74, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 106, poz. 496 z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 162, poz. 1126).

Art. 40 h.

1. Sprzedawca oleju napędowego jest obowiązany do skasowania czeku paliwowego otrzymanego od nabywcy tego oleju.
2. Skasowanie czeku paliwowego następuje przez przystawienie na czeku paliwowym pieczętki "SKASOWANO w dniu....." oraz pieczętki sprzedawcy.
3. Sprzedawca oleju napędowego jest obowiązany przechowywać skasowane czeki paliwowe w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym nastąpiło skasowanie czeku paliwowego".

Art. 2

W art. 6 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773 i z 1999 r. Nr 45, poz. 437) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

"2a) udzielanie zamówień na wywóz czeków paliwowych, o których mowa w art. 40a ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100)."

Art. 3

W rozdziale III załącznika nr 1 do ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95) po poz. 9 dodaje się poz. 9a i 9b w brzmieniu:

"9a. Informacje dotyczące technologii produkcji czeków paliwowych, o których mowa w art. 40a ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz

o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231, Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100).

9b. System zabezpieczenia czeków paliwowych w wytwórni wytwarzającej te czeki, w bankach wydających te czeki".

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa ma na celu zmniejszenie kosztów produkcji rolnej poprzez zmniejszenie wysokości wydatków rolników na olej napędowy, który jest podstawowym paliwem używanym w produkcji rolnej.

W ustawie przewiduje się, iż podatnicy podatku rolnego posiadający co najmniej jeden ciągnik rolniczy będą otrzymywać specjalne czekii paliwowe, którymi będą mogli płać za zakupiony olej napędowy. Właścicielami przynajmniej jednego ciągnika rolniczego jest ok. 1027 tys. gospodarstw obejmujących 12,3 mln ha użytków rolnych, co stanowi ok. 70% użytków rolnych ogółem.

Sprzedawca oleju napędowego będzie mógł otrzymane czekii paliwowe uwzględnić w rozliczeniu podatku VAT poprzez zwiększenie naliczonego podatku VAT o wartość otrzymanych od rolników czeków paliwowych.

Zgodnie z projektem ustawy czekii paliwowe będą środkiem płatniczym, do którego stosuje się zabezpieczenia tak jak dla banknotów.

Czekii paliwowe będą rozprowadzane przez banki spółdzielcze, których właściwość miejscową dla poszczególnych gmin określi Minister Finansów w drodze rozporządzenia.

Aby otrzymać czek paliwowy podatnik podatku rolnego jest zobowiązany do wystąpienia z wnioskiem do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) o zaświadczenie, iż prowadzi gospodarstwo rolne i jest podatnikiem podatku rolnego. W zaświadczeniu będzie również określona wartość czeków paliwowych przysługująca rolnikowi.

W projekcie ustawy przewiduje się, iż wartość czeków paliwowych będzie ustalana na okresy półroczne w drodze rozporządzenia Rady Ministrów przy uwzględnieniu założeń wynikających z ustawy budżetowej na dany rok oraz wysokości stawki podatku akcyzowego od oleju napędowego o zawartości siarki od 0,05% do 0,2%.

Koszty druku i dystrybucji czeków paliwowych będą pokryte z budżetu państwa.

Projektowana ustawa obowiązywałaby od 1 stycznia 2001 r.

Wprowadzenie czeków paliwowych spowoduje szereg skutków budżetowych.

- Po pierwsze:

Spowoduje zmniejszenie dochodów budżetowych z tytułu podatku od towarów i usług w związku z projektowanym wprowadzeniem uprawnienia dla sprzedawców oleju napędowego do zwiększenia naliczonego podatku VAT o kwotę odpowiadającą wartości otrzymanych czeków paliwowych. Szacuje się, że roczne zużycie oleju napędowego w rolnictwie wynosi ok. 1,5 mld litrów, co przy ok. 17,5 mln ha użytków rolnych daje średnio ok. 85 l/ha.

Podatek akcyzowy stanowi ok. 40% ceny oleju napędowego, a więc hektar użytków rolnych jest obciążony kwotą podatku akcyzowego w wysokości ok. 68,5 zł.

Ubytek dochodów budżetowych z tytułu wypłaty czeków paliwowych stanowiących równoważność kwoty akcyzy od oleju napędowego zużywanego w ciągu roku na 1 ha użytków rolnych wyniosłoby około 843 mln zł. Ubytek dochodów budżetowych z tytułu mniejszych wpływów podatku od towarów i usług w stosunku na przykład do planowanych na 2000 r. wpływów z podatków pośrednich, wynoszących 87596,2 mln zł stanowiłby tylko około 0,96%.

Spowoduje zwiększenie wydatków budżetowych na sfinansowanie kosztów druku czeków paliwowych. Według wstępnych szacunków wydatki te wyniosą od 25 do 30 mln zł.

- Po trzecie:

Powstaną wydatki budżetowe na prowizje dla banków spółdzielczych.

Zgodnie z projektem ustawy prowizja dla banków ma wynosić 0,5% wartości czeków i ma być finansowana z budżetu Państwa. W skali roku kwota ta wyniesie zatem 4,2 mln zł.

- Po czwarte:

Spowoduje zwiększenie wydatków na dodatkowe kontrole na stacjach benzynowych. Wzrost wydatków jest trudny do wyszacowania.

- Po piąte:

Powstanie potrzeba zwiększenia zatrudnienia w gminach. Wydatki te obciążą budżety samorządowe.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem europejskim.

Warszawa, dn. 16 października 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym oraz o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych i zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późn. zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym oraz o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych i zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych jest wprowadzenie zasady, zgodnie z którą podatnicy podatku rolnego posiadający co najmniej jeden ciągnik rolniczy będą otrzymywać czeki paliwowe, którymi będą mogli płacić za zakupiony olej napędowy. Ustawa przewiduje również sposoby zabezpieczenia produkcji czeków.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Materia projektu ustawy jest objęta prawem Unii Europejskiej, a rozpatrywać ją należy w odniesieniu do zasad dotyczących pomocy przyznawanej przez państwo.

Artykuł 87 Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej stanowi, że: „Z zastrzeżeniem odstępstw przewidzianych w niniejszym Traktacie niezgodna ze wspólnym rynkiem jest, w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, pomoc przyznawana przez państwa lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, sprzyjając niektórym przedsiębiorstwom lub gałęziom produkcji.”

Zgodnie, z kolei, z postanowieniami art. 36 Traktatu: „przepisy dotyczące reguł konkurencji mają zastosowanie do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi, jedynie w zakresie ustalonym przez Radę [...]. Rada może zwłaszcza zezwolić na przyznanie pomocy:

- a) dla ochrony gospodarstw znajdujących się w niekorzystnym położeniu ze względu na warunki strukturalne lub przyrodnicze,
- b) w ramach programów rozwoju gospodarczego.”

Rozporządzenie Rady (EEC) 26/62 stosujące niektóre zasady konkurencji do produkcji i handlu produktami rolnymi (O.J. L 030) przewiduje sporządzenie przez Komisję i państwa członkowskie wykazu systemów pomocy. Do tej pory nie przyjęto takiego wykazu.

3. Układ Europejski

Zgodnie z postanowieniami Układu Europejskiego wszelka pomoc publiczna, która zniekształca lub grozi zniekształceniem konkurencji przez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów jest niezgodna z właściwą realizacją Układu, o ile może mieć negatywny wpływ na handel między Polską a Wspólnotą. Tym niemniej zgodnie z art. 63 ust. 5 Układu wyłączono produkcję rolną spod ogólnego zakazu pomocy państwowej niezgodnej z zasadami wspólnego rynku. W konsekwencji należy uznać, że Układ Europejski dozwala na stosowanie pomocy publicznej w odniesieniu do produkcji rolnej.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

W związku z zaprezentowanym powyżej brzmieniem artykułu 36 Traktatu - przepisów Tytułu VI sekcji 2 - *Pomoc przyznawana przez państwa*, nie stosuje się bezpośrednio w przypadku rolnictwa, a jedynie w przypadku gdy wydane na podstawie art. 36 Traktatu rozporządzenie tak przewiduje. Tak więc to do Rady należy określenie zakresu stosowania ogólnych przepisów odnoszących się do pomocy przyznawanej przez państwa członkowskie producentom rolnym.

W przypadku ustanowionych wspólnych rynków rolnych przepisy odpowiednich rozporządzeń zawierają przepisy mówiące o stosowaniu w przypadku danego rynku art. 87 - 89 Traktatu.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że brak jest przepisów wspólnotowych (zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym) odnoszących się do całkowitej refundacji kosztów zużywanego w rolnictwie paliwa. Istnieją przepisy prawa wspólnotowego (dyrektywa Rady 92/81/EEC z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatku akcyzowego od olejów mineralnych (O.J. L 316)), zezwalające wprost państwom członkowskim na całkowite lub częściowe odstąpienie od opodatkowania podatkiem akcyzowym paliwa używanego wyłącznie w produkcji rolniczej (art. 8.2 f). Możliwość taka jest jednakże obwarowana pewnymi warunkami. Istnieje zatem przepis ogólny, odnoszący się do produkcji rolnej, dopuszczający formę pomocy państwowej, jaką jest rezygnacja z poboru należnego podatku.

Projekt opiniowanej ustawy przewiduje jednakże całkowite zwolnienie rolników korzystających ze stworzonego systemu z obowiązku zapłaty ceny za nabywane w ramach tego systemu paliwo.

W sytuacji państwa członkowskiego ocena tak zastosowanego środka pomocy państwowej jakim jest całkowite finansowanie zakupu określonej ilości paliwa (i wydanie ew. zgody) mogłoby zostać dokonane przez Radę przy uwzględnieniu przepisu art. 36 zd. 2 Traktatu, które mówi o zezwoleniu przez Radę na udzielenie pomocy przy uwzględnieniu:

- „a) ochrony gospodarstw znajdujących się w niekorzystnym położeniu ze względu na warunki strukturalne lub przyrodnicze,*
- b) w ramach programów rozwoju gospodarczego.”*

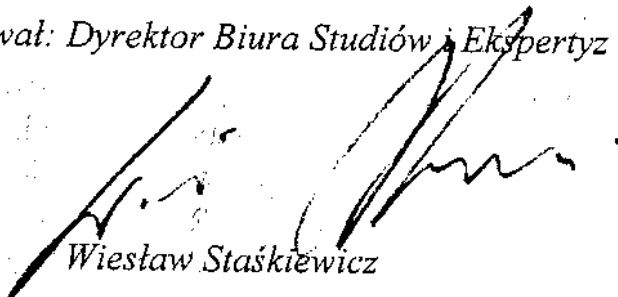
Jednakże w przypadku Polski, dokonanie takiej oceny, do czasu przystąpienia do Unii nie jest możliwe.

5. Konkluzje:

W konkluzji należy stwierdzić, że projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym oraz o zmianie ustawy o zamówieniach publicznych i zmianie ustawy o ochronie informacji niejawnych, wobec wyłączenia w Układzie Europejskim stosowania w stosunku do produkcji rolnej zasad dotyczących pomocy publicznej jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i w chwili obecnej nie narusza zobowiązań polskich dotyczących dostosowania prawa polskiego do *acquis communautaire*.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiwicz

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, rolnictwo, paliwa

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 20 października 2000 r.

Cena - 0.66 zł + 22% VAT

